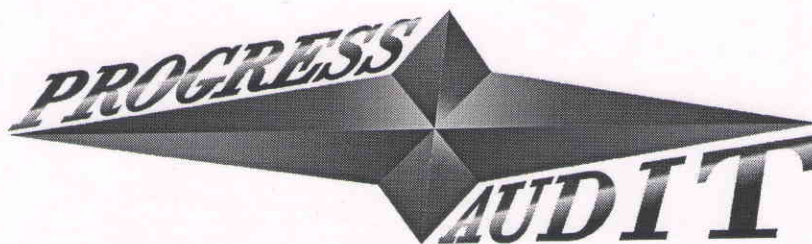

**«ՇՄՇ-23»
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԵՎ ԱՆԿԱԽ ԱՌԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ**

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2020թ.

ԵՐԵՎԱՆ 2021

Բովանդակություն

	էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3-5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԻԴԻՏՈՐՆԵՐԻ և
ՓՈՐՁԱԳԵՏ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏ
ՀԳԳՀ # 1 20 0333

«ՊՐՈԳՐԵՍ-ԱՌԻԴԻՏ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/3

Անկախ Աուդիտորի Եզրակացություն

<ՇՄՇ-23> ԲԲԸ
Բաժնետերերին

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է <ՇՄՇ-23> Բաց Բաժնետիրական Ընկերության (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում՝ այդ հաշվետվությունները ներառում են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը:

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով արժանահավատ են և տալիս են ճշմարիտ ու իրական պատկերը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք զերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Ընկերությունը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածները:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այդ ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ

հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Հնկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Հնկերության անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Հնկերությունը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը, և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

15 Հունիսի 2021թ.

Արթուր Կիրակոսյան

Գլխավոր տնօրեն

A blue ink signature of Artur Kirakosyan, written over the printed name and title.

Ռուզաննա Արզումանյան

Խմբի ղեկավար-աուդիտոր

A blue ink signature of Ruzanna Arzumanyan, written over the printed name and title.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

31 դեկտեմբերի 2020թ.

(հազար դրամ)

	Ծանոթագրություն	31 դեկտեմբեր 2020	31 դեկտեմբեր 2019
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	144,220	124,786
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	131	254
Հարկային ակտիվներ	6	1,450	2,829
Ֆինանսական վարձակալ. ստացված Հ/Մ	7	11,003	37,594
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ հետաձգված ծախսերի գծով	7	530	512
		<u>157,334</u>	<u>165,975</u>
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	106,929	317,759
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	9	378,144	320,721
Դրամական միջոցներ	10	11,891	6,542
		<u>496,964</u>	<u>645,022</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u>654,298</u>	<u>810,997</u>
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Բաժնետիրական կապիտալ	11	17,064	17,064
Էմիսիոն եկամուտ		502	502
Պահուստային կապիտալ	12	2,560	2,560
Կուտակված շահույթ		182,051	102,183
		<u>202,177</u>	<u>122,309</u>
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	13	-	181
Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությ.	17	7,180	-
		<u>7,180</u>	<u>181</u>
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ փոխառություն	14	-	32,097
Բանկային վարկ	15	167,809	110,000
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	16	264,659	541,465
Պարտավորություններ լիզինգի գծով	17	-	4,945
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		12,473	-
		<u>444,941</u>	<u>688,507</u>
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		<u>654,298</u>	<u>810,997</u>

Հայկ Մաթևոսյան
Տնօրեն

Հեղինե Թարոյան
Գլխավոր հաշվապահ

Վավերացման ամսաթիվ 11.05.2021թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	Ծանոթ.	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հասույթ	18	1,120,255	433,800
Վաճառքի ինքնարժեք	19	(963,879)	(342,789)
Համախառն շահույթ (վնաս)		156,376	91,011
Այլ եկամուտ	20	24,707	8,750
Իրացման ծախսեր	21	(933)	(933)
Վարչական ծախսեր	22	(51,851)	(49,793)
Այլ ծախսեր	23	(17,711)	(27,176)
Գործառնական զործունեությունից շահույթ(վնաս)		110,588	21,859
Ֆինանսական հոդվածներ	24	(12,697)	(16,193)
Այլ ոչ գործառնական օգուտ/վնաս	25	(1,122)	1,149
Շահույթը (վնասը) մինչև հարկերը		96,769	6,815
Շահութահարկի գծով (ծախս) փոխհատուցում	26	(16,901)	(9,841)
Տարվա զուտ արդյունք		79,868	(3,026)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		79,868	(3,026)

Հայկ Մաթևոսյան
Տնօրեն

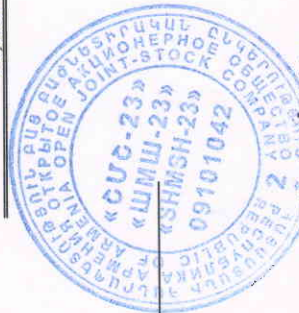

Հեղինե Թարոյան
Գլխավոր հաշվապահ

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Նուստավված շահույթ/ (վնաս)	Պահուստային կապիտալ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	17,064	502	105,209	2,560	125,335
Նշագրում	-	-	-	-	-
Շահաբաժիններ	-	-	-	-	-
Տարվա շահույթ	-	-	(3,026)	-	(3,026)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ	-	-	(3,026)	-	(3,026)
2019թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,064	502	102,183	2,560	122,309
Նշագրում	-	-	-	-	-
Շահաբաժիններ	-	-	-	-	-
Տարվա շահույթ	-	-	79,868	-	79,868
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ	-	-	-	-	-
2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,064	502	182,051	2,560	202,177

[Handwritten signature]

Հեղին թարթյան
Գլխավոր հաշվապահ

[Handwritten signature]

Հայկ Մաթևոսյան
Տնօրեն

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	1,099,446	705,623
Գործառնական այլ գործունեությունից	2,975	9,055
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	1,102,421	714,678
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր		
Գնումների գծով	(739,200)	(393,413)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(145,194)	(110,024)
Վճարումներ բյուջե	(149,163)	(138,442)
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	(1,368)	(1,317)
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր	(5,973)	(44,857)
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	(1,040,898)	(688,053)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	61,523	26,625
Ներդրումային գործունեությունից մուտքեր		
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից	-	480
Շահաբաժինների և տոկոսների ստացումից	122	320
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	122	800
Ներդրումային գործունեությունից ելքեր		
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերման գծով	-	(1,189)
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	-	(1,189)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	122	(389)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից	172,876	335,007
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից մուտքեր	172,876	335,007
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր		
Ստացված վարկերից և փոխառությունների մարումից	(169,495)	(305,361)
Վճարված շահաբաժիններ և տոկոսներ	(55,530)	(45,697)
Ֆինանսավորման այլ գործունեությունից ելքեր	(4,981)	(30,888)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ելքեր	(230,006)	(381,946)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(57,130)	(46,939)
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	4,515	(20,703)
Արտաբյուջյի փոխարժեքային տարբերություններ	834	(2)
Դրամական միջոցների տարեկազմի մնացորդը	6,542	27,247
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	11,891	6,542

Հայկ Մաթևոսյան
Տնօրեն

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների քաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Հեղինե Թարոյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«ՇՄԸ-23» ԲԲԸ

2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«ՇՄԸ-23» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է ՀՀ Կառավարության 1996 թ. սեպտեմբերի 1-ի թիվ 289, ինչպես նաև ՀՀ Կառավարության 1995թ. հունվարի 31-ի «Պետական ձեռնարկությունները բաց բաժնետիրական ընկերությունների ձևով սեփականաշնորհմագործընթացը կանոնակարգելու մասին» թիվ 47 որոշման համաձայն, պետական ձեռնարկությունները բաց բաժնետիրական ընկերությունների ձևով սեփականաշնորհման արդյունքում «ՇՄԸ-23» ՓԲԸ-ի վերակազմավորման միջոցով և հանդիսանում է նրա իրավահաջորդը:

Գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում՝ 1995թ. սեպտեմբերի 30-ին, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան (պետակա գրանցման համարը՝ 44.120.00093, պետական գրանցման վկայական՝ 01Ա 044008, ՀՎՀՀ 09101042):

Ընկերության բաժնետերերի ցուցակը ներկայացված է ստորև՝

<u>Բաժնետեր</u>	<u>բաժնետոմս %</u>
<u>Մաթևոսյան Հայկ</u>	<u>77.1038</u>
<u>Նիկողայան Գայանե</u>	<u>15.9986</u>
<u>Մեսրոպյան Սամվել</u>	<u>3.4986</u>
<u>Նիկողայան Նորայր</u>	<u>3.399</u>

Ընկերության ստեղծման նպատակը ինքնուրույն, իր ռիսկով տնտեսական գործունեություն իրականացնելը և այդ գործունեությամբ շահույթ ստանալն է:

Համաձայն կանոնադրության՝ Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակները են՝

- Ջրային տնտեսության կառույցների շինանրարություն;
- Մեխորատիվ կառույցների շինարարություն;
- Կոյուղացանցների տեղադրում;
- Ներքին ջերմային ցանցերի տեղադրում և այլն:

Ընկերությունը ներկայումս իրականացնում է ջրամատակարարման, ջրահեռացման համակարգի բարելավման և վերականգնման աշխատանքներ, ինչպես նաև բազմատեսակ քաղաքաշինական օբյեկտների շինանրարական աշխատանքներ: Ընկերությունը ունի նաև բետոնի և բետոնե բլոկների արտադրություն:

Ընկերության կողմից իրականացվող գործունեության տեսակներից՝ ըստ ՀՀ օրենսդրության լիցենզավորման են ենթակա՝

Լիցենզիա N 10947 - Կապիտալ Շինարարության իրականացում՝ էներգետիկ ոլորտի

Լիցենզիա N 6406- Շինարարության իրականացում՝ հիդրոտեխնիկական ոլորտի

Լիցենզիա N 12885- Շինարարության իրականացում՝ բնակելի, հասարակական և արտադրական ոլորտի:

Վերաձևակերպված է ՀՀ Քաղաքաշինության մախարարության կողմից 16.04.2010թ.:

Ընկերության գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, Վայոց Ձորի մարզ, ք. Վայք, Վ. Համբարձումյան 6/4:

2020թ. աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 61 մարդ (2019թ.՝ 65 մարդ):

2. Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից:

2.2 Ճանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույն կերպով է արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական էությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ ղեկավարության համոզմամբ այս արժույթով ներկայացված տեղեկատվությունն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազար միավորի ճշտությամբ:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրությունները և գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 27-ում:

Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ և փոփոխություններ ամբողջական ՖՀՄՄ-ներում առ 31/12/2020թ.

ՖՀՄՄ1 «ՖՀՄՄ-ների առաջին անգամ որդեգրումը». *Դուստր ընկերությունը որպես առաջին անգամ ՖՀՄՄ որդեգրող*

ՖՀՄՄ 1-ում կատարվել է լրացում, ըստ որի եթե դուստր ընկերությունը որդեգրում է ՖՀՄՄ-ները ավելի ուշ քան մայր կազմակերպությունը և առկա է հաշվետվությունների վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերություն, ապա ՖՀՄՄ որդեգրելու պահի դրությամբ դուստրը կարող է փոխարժեքային պահուստը որոշել մայր կազմակերպության կողմից ներկայացված հաշվետվությունում համապատասխան փոխարժեքային տարբերության գումարի չափով:

ՖՀՄՄ 1-ի այս լրացումը ուժի մեջ է մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄ9 «Ֆինանսական գործիքներ». *Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման 10% շեմի հաշվարկում վճարների ներառումը*

Համաձայն ՖՀՄՄ 9-ի երբ ֆինանսական պարտավորության պայմաններում կատարվում է փոփոխություն, այն պետք է հաշվառվի որպես գոյություն ունեցող պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, եթե վերափոխված դրամական հոսքերի ներկա արժեքը տարբերվում է հին պայմաններով սպասվող դրամական հոսքերի ներկա արժեքից առնվազն վերջինիս 10%-ի չափով: ՖՀՄՄ 9-ում կատարվել է պարզաբանում, ըստ որի ներկա արժեքի հաշվարկում դիտարկվում են միայն այն վճարներից առաջացող գուտ հոսքերը, որոնք կատարվել են փոխառու և փոխատու միջև՝ ներառյալ այլ կողմերի անունից կատարված վճարները:

ՖՀՄՄ 9-ի այս խմբագրումը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ41 «Գյուղատնտեսություն». *Հարկերի ազդեցություն իրական արժեքը որոշելիս*

Համաձայն ՀՀՄՄ 41-ի այս փոփոխության կենսաբանական ակտիվի, ինչպես նաև բերքահավաքի պահին գյուղատնտեսական արտադրանքի իրական արժեքը որոշելիս եթե կիրառվում է սպասվող հոսքերի ներկա արժեքի մոդելը, ապա դիտարկվում են նաև հարկերի գծով սպասվող հոսքերը: Նախկին խմբագրմամբ հարկերի գծով հոսքերը չպետք է ներառվերին:

ՀՀՄՍ 41-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ3 «Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ». *Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին*

ՖՀՄՍ 3-ում կատարված այս խմբագրմամբ նախատեսված է բիզնես միավորման դեպքում որոշելի ակտիվներն և պարտավորությունները որոշել ըստ հիմունքներում նախատեսված ակտիվի և պարտավորության սահմանումների և ճանաչման պահանջների:

Այնուամենայնիվ, եթե պարտավորությունը կամ պայմանական պարտավորությունը գտնվում է ՀՀՄՍ37 «Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պայմանական պարտավորություններ» կամ ՖՀՄՍՄԿ21 «Պարտադիր վճարներ» ստանդարտների գործողության ոլորտում, ապա հիմունքների փոխարեն կիրառվում են նշված ստանդարտների ճանաչման պահանջները:

ՖՀՄՍ 3-ի այս խմբագրումը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը». *Պարտավորությունների դասակարգումը*

ՀՀՄՍ 1-ում կատարվել է փոփոխություն, ըստ որի եթե կազմակերպությունը իրավունք ունի երկարաձգել պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո նվազագույնը 12 ամիս, ապա այն դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ՝ անկախ այդ իրավունքն օգտագործելու մտադրությունից:

ՀՀՄՍ 1-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2023թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ16 «Հիմնական միջոցներ». *Մինչև նախանշված նպատակներով օգտագործումը ստացված հասույթներ*

ՀՀՄՍ 16-ում կատարվել է փոփոխություն, որի համաձայն մինչև հիմնական միջոցի աշխատանքային վիճակի հասնելը դրա կողմից գեներացված օգուտները և դրան վերագրվող ուղղակի ծախսումները (օրինակ տեստավորման ընթացքում արտադրանքի թողարկումը) պետք է ճանաչվեն շահույթում կամ վնասում՝ նախկինում նախատեսված ինքնարժեքի նվազեցման փոխարեն:

ՀՀՄՍ 16-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

***ՀՀՄՍ37 «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ».
Անբարենպաստ պայմանագրերի կատարման ծախսումները***

ՀՀՄՍ 37-ում կատարվել է խմբագրում, որտեղ պարզաբանվում որ պայմանագրի անբարենպաստ լինելը և համապատասխանաբար պահուստի գնահատականը որոշելիս դիտարկվում են միայն պայմանագրի կատարմանը ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումները: Դա ներառում է նաև այլ ծախսումների (օրինակ սարքավորումների մաշվածության) բաշխումից առաջացած մասերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են պայմանագրի կատարմանը:

ՀՀՄՍ 37-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

2.6 Նախորդ տարիների սխալների ուղղում

Ֆինանսական հաշվետվությունները, ներառյալ նախորդ ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվությունը, ներկայացվում են այնպես, իբր էական սխալներն ուղղվել են այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք կատարվել են: Հետևաբար, ներկայացված յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը ներառվում է այդ հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մեջ: Ներկայացված ժամանակաշրջաններից ամենավաղ ժամանակաշրջանի կուտակված արդյունքների սկզբնական մնացորդը կարգավորվում է ճշգրտումների այն գումարով, որը վերաբերում է այն ժամանակաշրջաններին, որոնք նախորդում են վերջին ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների համադրելի տեղեկատվության մեջ ներգրավված ժամանակաշրջաններին: Նախորդող ժամանակաշրջանների վերաբերյալ ներկայացված որևէ այլ տեղեկատվություն նույնպես վերաներկայացվում է:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Ընկերության կողմից, ներկայացված են ծանոթագրություն 2.5-ում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍ 1. *Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում* ստանդարտի (վերանայված 2007թ.) համաձայն: Ընկերությունը որոշել է ներկայացնել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն:

Կազմակերպությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ներկայացնում է ակտիվներն ու պարտավորությունները ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասակարգմամբ: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը դասակարգվում են ըստ գործառույթի: Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով, իսկ տոկոսների և շահաբաժինների գծով հոսքերը դասակարգվում են որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

3.3 Արտարժույթ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից հրապարակված՝ արտարժույթային շուկաներում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 522.59 ՀՀ դրամ, 1 Եվրոն կազմում է 641.11 ՀՀ դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 479.70 ՀՀ դրամ, 1 Եվրոն կազմում է 537.26 ՀՀ դրամ, 2019թ. հունվարի 01-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 483.75 ՀՀ դրամ, 1 Եվրոն կազմում է 553.65 ՀՀ դրամ): Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես շահույթ կամ վնաս:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ Ընկերության դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

3.4 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով: Չեղբերված հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սեփական ուժերով կառուցվող հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը որոշվում է նույն սկզբունքներով, ինչ պաշարների ինքնարժեքը: Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, մինչև դրանց նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելը, հանդիսանում են անավարտ հիմնական միջոցներ և հաշվառվում են դրանց ինքնարժեքով:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրս գրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, կապիտալացվում են տեղադրվող բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ միասին: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացվում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ներառվում է այլ ակտիվի ինքնարժեքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր, շինություններ	20 տարի,
Մեքենաներ, սարքավորումներ	5-10 տարի,
Տրանսպորտային միջոցներ	10-20 տարի,
Արտադրական և տնտեսական գույք	3-10 տարի,
Համակարգչային տեխնիկա	3-10 տարի

3.5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են հաշվապահական հաշվառման ծրագիր, արտոնագրեր և այլն:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ներառվում է այլ ակտիվի ինքնարժեքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 10 տարի համակարգչային ծրագրի 5 տարի արտոնագրերի և 10 տարի այլ ոչ նյութական ակտիվների համար:

3.6 Ներդրումային գույք

3.6.1. Սահմանում

Ներդրումային գույքը գույք է (հող կամ շենք, կամ շենքի մի մաս, կամ և՛ հող, և՛ շենք), որը պահվում է ընկերության կողմից վարձակալությունից եկամուտ վաստակելու կամ դրա արժեքի աճի, կամ էլ միաժամանակ այդ երկու նպատակներով, այլ ոչ թե՝

- ա) արտադրությունում օգտագործելու, ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման, կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, կամ
- բ) սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար:

3.6.2. Չափում

Ներդրումային գույքը սկզբնապես չափվում է իր ինքնարժեքով (սկզբնական արժեքով):

Գործառնության հետ կապված ծախսումները ներառվում են սկզբնական չափման մեջ: Գնված ներդրումային գույքի ինքնարժեքը ներառում է դրա գնման գինը և ուղղակիորեն վերագրելի ցանկացած ծախսում:

Ներդրումային գույքի միավորը որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

3.6.3. Մաշվածություն

Ներդրումային գույքի միավորի մաշեցնող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ներդրումային գույքի օգտակար ծառայությունը արտահայտված է ժամկետով:

3.6.4. Վերադասակարգումներ

Գույքը որպես ներդրումային վերադասակարգելը կամ հակառակը տեղի է ունենում այն և միայն այն դեպքում, երբ փոփոխվել է դրանց օգտագործումը, որի վկայություններն են՝

ա) Ընկերության կողմից գույքի զբաղեցումը սկսելը. այս դեպքում ներդրումային գույքը վերադասակարգվում է որպես հիմնական միջոց,

բ) Ընկերության կողմից գույքի զբաղեցումն ավարտելը. այս դեպքում Ընկերության կողմից զբաղեցված գույքը վերադասակարգվում է որպես ներդրումային գույք:

3.7 Վարձակալություն

ա/ Գործառնական վարձակալություն - վարձակալությունը համարվում է գործառնական այն դեպքերում, երբ չի նախատեսվում սեփականության իրավունքից ծագող էական ռիսկերի և հատույցների փոխանցում վարձակալին: Գործառնական վարձակալության վարձավճարների ընդհանուր գումարը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում գծային մեթոդով: Այն դեպքերում, երբ վարձակալված ակտիվն օգտագործվում է արտադրական նպատակներով վարձավճարները ճանաչվում են արտադրանքի ինքնարժեքում:

բ/ Ֆինանսական վարձակալություն – վարձակալությունը համարվում է ֆինանսական այն դեպքերում, երբ սեփականության իրավունքից ծագող ըստ էության բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները փոխանցվում են վարձակալին:

Այն դեպքերում երբ կազմակերպությունը հանդիսանում է ֆինանսական վարձակալության վարձակալ, վարձակալված գույքը ակտիվ է ճանաչվում վարձակալության սկզբի դրությամբ իրական արժեքով, կամ նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով եթե վերջինս ավելի փոքր է: Ակտիվի մաշվածությունը հաշվեգրվում է հիմնական միջոցների մաշվածության համար նախատեսված մոտեցումներով: Նույն չափով ճանաչվում է նաև համապատասխան պարտավորությունը: Պարտավորության սկզբնական արժեքի և վճարման ենթակա համախառն գումարի տարբերությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախսում այնպիսի տոկոսադրույքով, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Այն դեպքերում երբ կազմակերպությունը հանդիսանում է ֆինանսական վարձակալության վարձատու, վարձակալված գույքը ապաճանաչվում է, և ճանաչվում է դեբիտորական պարտք վարձակալությունում գուտ ներդրումների չափով: Ֆինանսական վարձակալության հանձնած գույքի հաշվեկշռային արժեքի և վարձակալությունում գուտ ներդրման տարբերությունը ճանաչվում է որպես շահույթ կամ վնաս վարձակալության սկզբին:

Դեբիտորական պարտքի սկզբնական արժեքի և ստացման ենթակա համախառն գումարի տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային եկամուտ այնպիսի տոկոսադրույքով, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Վարձակալության ժամկետ է համարվում այն ժամանակահատվածը, որի համար կնքվել է վարձակալության պայմանագիրը և որի համար այն չի կարող չեղյալ համարվել, գումարած այն ժամանակահատվածը, որով վարձակալը կարող է երկարաձգել ակտիվի վարձակալումը լրացուցիչ վճարի դիմաց կամ առանց այդպիսի վճարի այն դեպքում, երբ վարձակալման ժամկետի սկզբում առկա է բավականաչափ համոզմունք առ այն, որ վարձակալը մտադիր է օգտվել այդ իրավունքից:

3.8 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է, հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է պաշարների ձեռք բերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է՝ միջին կշռված բանաձևով:

3.9 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի

կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասները պետք է ճանաչվեն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, թե ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «ֆինանսական ծախս» և «ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

I. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշվող չեն ակտիվ շուկայում: Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվելուց հետո հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

II Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցներ, բանկային հաշիվների մնացորդներ, որոնք ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների «փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր» կատեգորիայում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, ինչպես նաև առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

I Փոխառություններ

Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս:

II Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.10 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների

Մաշվող ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլիներին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է և նվազումը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

Հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Փոխառություններ	-	32,097
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում շահութահարկի գծով պարտավորությունը	277,132	541,465
	<u>277,132</u>	<u>573,562</u>
Ընդամենը	<u>277,132</u>	<u>573,562</u>

3.11 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.12 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկն իրենից ներկայացնում է տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի (վնասի) գծով վճարման (փոխհատուցման) ենթակա շահութահարկի գումարը: Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) պետք է չափվեն այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ընկերության հետաձգված հարկերը (հետաձգված հարկային պարտավորությունները և հետաձգված հարկային ակտիվները) պայմանավորված են ժամանակավոր տարբերությունների (հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ) և չօգտագործված հարկային վնասը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հետ: Ժամանակավոր տարբերությունների հետ կապված հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են օգտագործելով հաշվեկշռային պարտավորության մեթոդը՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակով օգտագործվող գումարների (հարկային բազայի) ժամանակավոր տարբերությունների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմնվելով հարկերի այն դրույքների վրա, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են իրացվել չօգտագործված հարկային վնասները և փոխհատուցումները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այն չափով, որքանով այլևս հավանական չէ, որ դրան առնչվող հարկային օգուտները կիրացվեն:

3.13 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա>:

3.14 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցումների իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Ընկերության հասույթն առաջանում է հիմնականում շինարարական աշխատանքների կատարումից և շինանյութերի արտադրատեսակների վաճառքից:

Կառուցման պայմանագրերի գծով հասույթի ճանաչման համար գործարքի ավարտվածության աստիճանը որոշվում է պայմանագրով նախատեսված աշխատանքների ֆիզիկական ավարտվածությամբ, ինչպես նաև փուլային ավարտվածությամբ:

Արտադրանքի հասույթը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում արտադրանքի սեփականության հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը, և երբ չկան էական անորոշություններ կապված փոխհատուցման, գործարքի հետ կապված ծախսերի կամ ապրանքների հնարավոր վերադարձի վերաբերյալ, և երբ հնարավոր է արժանապատվորեն չափել հասույթի գումարը:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանի հիման վրա:

3.15 Անընդհատության սկզբունք.

Ընկերությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստել է անընդհատության սկզբունքով:

4 Հիմնական միջոցներ

հազար դրամ

	Հոդ. շենքեր և շինություններ	Մեքենասարք. տրանսպորտ. միջոցներ	Արտադրական և տնտեսական գույք, այլ	Շահագործ. համար ոչ մատչելի ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>					
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	32,048	348,835	53,029	4,125	438,037
Ավելացում	-	85,044	-	99,294	184,338
Ներքին շարժեր	-	1,843	1,001	(2,844)	-
Օտարում և Նվազեցում	-	(1,104)	-	(96,449)	(97,553)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	32,048	434,618	54,030	4,126	524,822
<i>Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում</i>					
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,174	254,264	50,813	-	313,251
Ավելացում	-	-	-	-	-
Տարվա ծախս	702	66,267	1,252	-	68,221
Նվազեցում	-	(870)	-	-	(870)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,876	319,661	52,065	-	380,602
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>					
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,874	94,571	2,216	4,125	124,786
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,172	114,957	1,965	4,126	144,220

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Հոդ, շենքեր և շինություններ» դասում ներառված են 1.34 հա ընդհանուր մակերեսով հողամաս, որի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 16,623 հազար դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի. դրությամբ՝ նույնը):

Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախսերը բաշխվել է հետևյալ կերպ՝

հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտադրության ծախսերին (այդ թվում լիզինգ)	65,225	10,964
Իրացման ծախսերին	933	933
Վարչական ծախսերին	2,063	2,273
Ընդամենը	68,221	14,170

5 Ոչ նյութական ակտիվներ

հազար դրամ

	Համակարգչային ծրագիր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>		
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,058	3,058
Ավելացում	-	-
Նվազեցում	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,058	3,058
<i>Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում</i>		
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,804	2,804
Տարվա ծախս	123	123
Նվազեցում	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,927	2,927
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>		
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	254	254
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	131	131

6 Հարկային ակտիվներ

հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Նվազագույն շահութահարկ	-	-
Հետաձգված շահութահարկ	1,450	2,829
Ընդամենը	1,450	2,829

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ

	2020թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	ճանաչված սեփական կապիտալում	ճանաչված ֆինանսական արդյունք	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>		-		
Հ/Մ գծով Աշխատակիցներին փոխհատուցումների գծով	1,469	-	(458)	1,011
Սպասվող պարտքային կորուստներից	1,360	-	(921)	439
	<u>2,829</u>	<u>-</u>	<u>(1,379)</u>	<u>1,450</u>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հ/Մ գծով Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	-	-		
		-		
Ընդամենը	<u>2,829</u>	<u>-</u>	<u>(1,379)</u>	<u>1,450</u>

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ

	2019թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	ճանաչված սեփական կապիտալում	ճանաչված ֆինանսական արդյունք	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Հ/Մ գծով	2,194	-	(2,194)	-
Աշխատակիցներին փոխհատուցումների գծով	205	-	1,264	1,469
Սպասվող պարտքային կորուստներից	412	-	948	1,360
	<u>2,811</u>	<u>-</u>	<u>18</u>	<u>2,829</u>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հ/Մ գծով				
Ընդամենը	<u>2,811</u>	<u>-</u>	<u>18</u>	<u>2,829</u>

7 Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար դրամ

	2019թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	Ավելացում	Նվազում	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Ավելացում	Նվազում	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ՝ Լիզինգ Լիզինգի մաշվածություն	85,044 (31,633)	- (15,817)	- -	85,044 (47,450)	11,405 (1,927)	(85,044) 48,975	11,405 (402)
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ՝ հետաձգված ծախսերի գծով	-	512	-	512	530	(512)	530
Ընդամենը	53,411	(15,305)	-	38,106	10,008	(36,581)	11,533

8 Պաշարներ

Հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հումք և նյութեր	106,765	181,860
Անավարտ արտադրանք	-	135,719
Պատրաստի արտադրանք	164	178
Ապրանքներ	-	2
	<u>106,929</u>	<u>317,759</u>
Ընդամենը		

9 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	287,863	225,836
Սպասվող պարտքային կորուստներ	(2,441)	(7,552)
Տրված կանխավճարներ	6,324	3,597
Տրամադրված փոխառություն*	79,754	79,754
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	-	-
	<u>371,500</u>	<u>301,635</u>
Դեբիտորական պարտքեր պետական բյուջեի հանդեպ	37	7,135
Հետաձգված ԱԱՀ	6,607	375
Շահութահարկի կանխավճար	-	11,576
Ընդամենը	<u>378,144</u>	<u>320,721</u>

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի հավաքագրելիությունը որոշելիս հաշվի է առնվում պարտքի մարման ժամանակացույցի ցանկացած փոփոխություն՝ սկսած պարտքերի առաջացման պահից մինչև հաշվետու ամսաթիվը:

*01.02.2013 թվականին «Վայոց Ձոր» ԲԲԸ-ի հետ կնքված համագործակցության համաձայնագրի հիման վրա Ընկերության տրամադրվել է փոխառություն: Տրամադրված փոխառությունը անտոկոս է: Համաձայնագրով պարտավորության վերադարձման վերջնաժամկետ է սահմանվել 30.12.2025 թվականը: (Ծանոթագրություն 14)

- ✓ Տրամադրված անտոկոս փոխառությունները հաշվառվում են իրական արժեքով, քանի որ դրանց գծով բավարարված չէ պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների բնութագրին ըստ ՖՀՄՍ9-ի: Պայմանագրերում նշված մարման ժամկետները գործնականում ունեն պայմանական բնույթ, և կարող են ըստ անհրաժեշտության առաջանալ կամայական պահի, քանի որ փոխատուն և փոխառուն գտնվում են ընդհանուր վերահսկողության տակ (կամ մեկը վերահսկում է մյուսին): Ելնելով վերը նշվածից որպես իրական արժեքի մոտարկում է համարվում անվանական արժեքը: Քանի որ ակտիվը համարվում է իրական արժեքով հաշվառվող, ապա դրա նկատմամբ կիրառելի չեն սպասվող պարտքային կորուստները:

10 ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵՎ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐ

Դրամական հոսքերի հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցները և դրա համարժեքները ներառում են հետևյալը.

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հաշիվներ բանկում	10,039	5,735
Կանխիկ դրամ	1,852	807
Ընդամենը	11,891	6,542

11 Բաժնետիրական կապիտալ

հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 17,064 հասարակ բաժնետոմսեր՝ 1,000 ՀՀ դրամ յուրաքանչյուրը	17,064	17,064
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չվճարված բաժնետիրական կապիտալ	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետիրական կապիտալի գույք գումար	17,064	17,064

Ընկերությունը ունի հասարակ բաժնետոմսերի մեկ դաս:

Կանոնադրական կապիտալը լրիվ վճարված է:

Ընկերության մասնակիցների մասնաբաժինը դրամային արտահայտությամբ՝

Մասնակիցներ	Գումար
Մաթևոսյան Հայկ	13,157,000 ՀՀ դրամ
Նիկողոսյան Գայանե	2,730,000 ՀՀ դրամ
Մեսրոպյան Սամվել	597,000 ՀՀ դրամ
Նիկողոսյան Նորայր	580,000 ՀՀ դրամ

12 Պահուստային կապիտալ

«ՇՄԸ-23» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կանոնադրության 6.8-րդ հոդվածի համաձայն պահուստային (ապահովագրական) կապիտալը պետք է համալրվեր կանոնադրական կապիտալի 15 տոկոսի չափով: Եթե պահուստային կապիտալը կազմում է ընկերության կանոնադրությամբ սահմանվածից ավելի փոքրի մեծություն, հատկացումները այդ կապիտալին կատարվում են շահույթի 5 տոկոսից ոչ պակաս չափով, ինչպես նաև ընկերության նոր արժեթղթերի թողարկման արժեքի և դրանց անվանական արժեքի միջև եղած տարբերությունից ստացվող միջոցներից:

13 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Մնացորդը տարեսկզբին	181	360
Տարվա ընթացքում ավելացումներ		-
Ճշգրտումներ		-
Եկամուտներին վերագրված գումարներ	(181)	(179)
Տարեվերջի մնացորդը	-	181

14 Փոխառություններ

Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Կարճաժամկետ փոխառություն	-	32,097
	-	32,097

15 Վարկային գիծ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Օվերդրաֆտ	123,809	110,000
Բանկային վարկ	44,000	-
	167,809	110,000

Ստորև ներկայացված են չմարված «Ակրա բանկ» ԲԲԸ և «Ինեկոբանկ» ՓԲԸ-ից ստացված վարկային գծերի համար նախատեսված պայմանները (մնացորդները ներկայացված են հազար դրամներով):

«Ակրա բանկ» ԲԲԸ

Պայմանագիր	Արժույթ	Տոկոսադրույք		2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
07416/2	70,000 Հազար դրամ	13%	Ժամկետային	123,809	110,000

«Ինեկոբանկ» ՓԲԸ

Պայմանագիր	Արժույթ	Տոկոսադրույք		2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
EM20/00554	44,000 Հազար դրամ	1-24 ամիս 0% 25-ից 12%	Ժամկետային	44,000	-

16 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	120,394	222,234
Հատուցումներ աշխատակիցներին	8,657	9,159
Վճարվելիք սոց. հատկացումներ	131	124
Կանխավճարներ հաճախորդներից	56,550	205,393
Հարկերի գծով պարտավորություններ՝ բացառությամբ շահութահարկի	45,381	7,864
Պարտավորություններ Մասնակցին	27,928	83,459
Ընթացիկ պահուստներ փոխհատուցելի բացակայությունների գծով	5,618	8,162
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	5,070
Ընդամենը	264,659	541,465

17 Ֆինանսական վարձակալություն

հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք համախառն գումարներ	7,777	-
Չկրած տոկոսային ծախսեր ֆինանսական վարձակալության գծով	(597)	-
	<u>7,180</u>	<u>-</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք համախառն գումարների կարճաժամկետ մաս	-	4,981
Չկրած տոկոսային ծախսեր կարճաժամկետ ֆինանսական պարտավորությունների գծով	-	(36)
	<u>-</u>	<u>4,945</u>
Ընդամենը	<u>7,180</u>	<u>4,945</u>

Ընկերությունը 25.08.2020թ.-ին կնքել է «Ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի)» պայմանագիր «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի հետ, որի համաձայն ձեռք է բերվել 1 հատ «Ճակատային միաշերտի անվավոր Բեռնիչ BOBCAT S450»՝ 11,405 հազար դրամ ընդհանուր արժեքով: Տարեկան տոկոսադրույքը կազմում է 13 տոկոս՝ 18 ամիս ժամկետով:

18 Հասույթ
հազ.դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտադրանքի վաճառքից	-	589
Աշխատանքների իրականացումից հասույթ	1,117,948	433,211
Ծառայության մատուցումից	2,307	-
Ընդամենը	1,120,255	433,800

19 Վաճառքի ինքնարժեք
հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	112,086	79,873
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	15,489	3,143
Նյութածախս	659,085	188,046
Այլ	177,219	71,727
Ընդամենը	963,879	342,789

20 Այլ եկամուտ
հազ. դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Պաշարների վաճառքից եկամուտներ	24,353	6,171
Պաշարների արժեքի փոփոխությունից եկամուտ	-	-
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտ	-	2,579
Այլ	354	-
Ընդամենը	24,707	8,750

21 Իրացման ծախսեր
հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հ/Մ մաշվածք և վերանորոգման ծախսեր	933	933
Այլ	-	-
Ընդամենը	933	933

22 Վարչական ծախսեր
հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	39,434	20,392
Հիմնական միջոցների մաշվածության, վերանորոգման ծախսեր	2,186	2,608
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	1,917	1,894
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	1,032	1,000
Բանկային, ապահովագրության ծախսեր	3,286	11,045
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	943	981
Այլ	3,053	11,873
Ընդամենը	51,851	49,793

23 Այլ ծախսեր
հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարձակալության տրված Հ/Մ մաշվածություն	-	368
Պաշարների վաճառքից ծախսեր	14,681	-
Տույժեր, տուգանքներ, դատական ծախսեր	551	223
Այլ	2,479	26,585
Ընդամենը	17,711	27,176

24 Ֆինանսական հոգվածներ

հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տոկոսային եկամուտներ	122	318
Տոկոսային ծախսեր	(17,930)	(8,697)
Ոչ գործառնական ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկման հակադարձումից եկամուտներ	5,111	-
Ֆինանսական վարձակալության տոկոսային ծախսեր	-	(2,322)
Սպասվող պարտքային կորուստներ գծով ծախս	-	(5,492)
	(12,697)	(16,193)

25 Այլ ոչ գործառնական շահույթ/վնաս

հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտ	28,518	6,581
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից ծախսեր	(31,442)	(5,849)
Հիմնական միջոցի օտարումից եկամուտներ	-	400
Հիմնական միջոցի օտարումից ծախսեր	-	(12)
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	2,802	179
Անհատույց տրված ակտիվներից ծախսեր	(1,000)	(150)
	(1,122)	1,149

26 Շահութահարկի գծով ծախս (Փոխհատուցում)
հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	15,523	5,823
Նախորդ տարվա ճշգրտումից առաջացած հարկ	-	4,036
Հետաձգված հարկ	1,378	(18)
Ընդամենը	16,901	9,841

2020թ. Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը 18 տոկոս է (2019թ.՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	96,769		6,815	
Շահութահարկի հաշվարկ սահմանված հարկային դրույքով	17,418	18.00	1,363	20.00
Չնվազեցվող / չհարկվող հոդվածներ	(517)	(0.53)	8,478	124,4
Հարկային վնասի ապահովում				
Շահութահարկի գծով ծախս/ (փոխհատուցում)	<u>16,901</u>	<u>17,47</u>	<u>9,841</u>	<u>144,4</u>

27 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի և այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք համարվում են ընդունելի տվյալ հանգամանքներում:

Ընկերությունը կատարում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Հաշվապահական գնահատումները, սակայն, երբեմն չեն համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Դերիտորական պարտքերի և կանխավճարների վերականգնում

Դերիտորական պարտքերի մնացորդը ներառում է նաև պետական բյուջեի հանդեպ ունեցած դերիտորական պարտքերը: Դեկլարության համոզմամբ պետական բյուջեի հանդեպ ունեցած դերիտորական պարտքերն ամբողջովին փոխհատուցվող են:

28 Պայմանական պարտավորություններ

28.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

Այնուամենայնիվ, շուկայական ավելի խիստ ցնցումների պայմաններում Հայաստանի տնտեսությունը, ինչպես նաև Ընկերությունը կարող են ընկնել այդ ճգնաժամի ազդեցության տակ, ինչի հետևանքները կարող են լինել նշանակալի: Ընկերության վրա հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել անվճարունակությունը, թուլացած հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, դեկլարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքների վրա:

28.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում:

Ապահովագրված է Ընկերության տրանսպորտային միջոցները.

28.3 Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ պահանջում է մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային պարտավորությունների գծով՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա:

28.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ընկերությունը բավարարում է ՀՀ կառավարության պահանջները՝ կապված շրջակա միջավայրի հետ և չունի պարտավորություններ կապված շրջակա միջավայրի հետ:

28.5 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը հանդիսանում են՝

- «Գոգի» ՍՊԸ-ն;
- «Վայոց Ձոր» ԲԲԸ-ն;
- Մաթևոսյան Հայկը;
- Նիկոլայան Գայանեն;
- Նիկոլայան Նորայրը;
- Մեսրոպյան Սամվելը;
- Մաթևոսյան Միքայելը;
- Մաթևոսյան Լուսինեն:

28.6 Վերահսկողություն

Ընկերության վերահսկվում է Հայկ Մաթևոսյանի կողմից, որը համարվում է Ընկերության 77 տոկոսը տիրապետող բաժնետերեր:

Ընկերության կապակցված կողմերի հետ գործարքները և մնացորդները հետևյալն են.

ՀՀ հազ. դրամ

1) «Վայոց Ձոր» ԲԲԸ

- Տրամադրված փոխառություն

Մնացորդ՝ 01.01.2020	Մուտք (Մարում)	Ելք (Հատկացում)	Մնացորդ՝ 01.01.2021
79,754	-	-	79,754

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2021	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2021
3,174	900	284	-

2) Մաթևոսյան Հայկ

- Ներգրավված փոխառություն

Մնացորդ՝ 01.01.2020	Մուտք	Ելք (Մարում)	Մնացորդ՝ 01.01.2021
29,576	98,267	(127,843)	-

- Շահաբաժին

Մնացորդ՝ 01.01.2020	Հաշվեգրում	Վճարում	Մնացորդ՝ 01.01.2021
47,637	-	(55,530)	(7,893)

- Գործառնական վարձակալություն /ստացված/

Մնացորդ՝ 01.01.2020	Հաշվեգրում	Վճարում	Մնացորդ՝ 01.01.2021
1,485	1,800	(3,285)	-

3) Մաթևոսյան Լուսինե

- Ներգրավված փոխառություն

Մնացորդ՝ 01.01.2020	Մուտք	Ելք (Մարում)	Մնացորդ՝ 01.01.2021
-	1,230	(1,230)	-

4) Նիկոլայան Գայանե

- Շահաբաժին

Մնացորդ՝ 01.01.2020	Հաշվեգրում	Վճարում	Մնացորդ՝ 01.01.2021
35,822	-	-	35,822

5) Մաթևոսյան Միքայել

- Ներգրավված փոխառություն

Մնացորդ՝ 01.01.2020	Մուտք	Ելք (Մարում)	Մնացորդ՝ 01.01.2021
2,521	129	(2,650)	-

- Գործառնական վարձակալություն

Մնացորդ՝ 01.01.2020	Հաշվեգրում	Վճարում	Մնացորդ՝ 01.01.2021
3,078	5,040	(8,118)	-

28.7 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Գործառնական վարձակալության գծով պայմանագրերը ներկայացնում են փոխկապակցված կողմերից վարձակալված տրանսպորտային միջոցները, ինչպես նաև վարձակալված շինությունները:

28.8 Իրավական հարցեր

Ընկերությունը 2020 թվականի ընթացքում իրավական վեճեր չի ունեցել:

28.9 Գործարքներ անձնակազմի հետ

Հիմնական դեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը՝

հազար դրամ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ՝	20,665	20,624

Հիմնական անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը՝

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ	139,827	136,976
Արձակուրդային	14,139	13,033
Պարգևատրումներ	-	-
Ապահովագրություն/ գործառնի կողմից	-	-
Կուտակային ֆոնդին հատկացումներ	-	-
Այլ	264	167